

29/1/2018

BARCELONA AUGMENTA UN 42% EL PRESSUPOST PER COMBATRE LES INFECCIONS DE TRANSMISSIÓ SEXUAL

Sífilis i gonocòccia concentren els increments més grans dels últims anys, mentre que el linfogranuloma es manté estable i baixa lleugerament la incidència del VIH

La ciutat compta des de l'any 2015 amb l'Estratègia compartida de Salut Sexual i Reproductiva, acordada amb la comunitat, per combatre aquest i altres fenòmens

L'Ajuntament de Barcelona ha fixat en el combat de les infeccions de transmissió sexual (ITS) una de les seves prioritats d'actuació. Ho fa en el marc de l'Estratègia compartida de Salut Sexual i Reproductiva, acordada amb tots els actors sanitaris de la ciutat des de l'any 2015, i que més enllà de l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) també implica el Consorci Sanitari i les entitats socials. Com a resultat d'això, entre els anys 2015 i 2017 el consistori ha augmentat un 42% els recursos destinats per fer front les ITS. En concret, la ciutat va pressupostar l'any passat 1.189.720 euros en aquest camp, enfront dels 837.126 euros que s'hi destinaven dos anys enrere. Aquestes xifres es vehiculen a través de dues vies diferents:

- **L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB)**, que és l'encarregada d'intervenir a la ciutat, dissenyar les polítiques de prevenció i fer les analítiques epidemiològiques, ha augmentat el seu pressupost de 567.526 a 800.982 euros. Aquest increment es concreta en el treball diari de seguiment i intervenció directa de 17 professionals destinats al servei d'epidemiologia, o bé en un impuls a la recerca científica, que compta amb finançament competitiu i que ha permès desenvolupar intervencions avaluant la seva capacitat d'incidència. De fet, a nivell de recerca s'estan estudiant actualment les reinfeccions en persones diagnosticades, les opinions de professionals de la salut sobre l'abordatge de les ITS i s'analitzen les prevalences de les infeccions a la ciutat, entre d'altres.

- La participació de les entitats i de la comunitat en l'aplicació efectiva de les polítiques públiques i en la conscienciació de la població és imprescindible per augmentar l'efecte positiu de les intervencions i per arribar al conjunt de la societat. Des del Departament de Salut de l'Ajuntament s'han incrementat les partides destinades a convenis i subvencions que donen suport als projectes i intervencions d'aquestes entitats, que han passat de 269.600 a 388.738 euros durant els últims dos anys.

El reforç pressupostari arriba en un moment en què les dades epidemiològiques mostren que, mentre algunes de les ITS evolucionen bé i van a la baixa, com és el cas del VIH, d'altres es mantenen estables i també n'hi ha que han augmentat la seva presència. Aquesta és la situació de la sífilis i la gonocòccia, dues malalties que han augmentat la seva incidència de manera destacable entre els anys 2015 i 2016.

Manel Piñeiro
Tel. 93 238 4545 ext. 897
Mob. 670 571245
premsa@aspb.cat
www.aspb.cat

Convé tenir present que no es poden banalitzar aquestes infeccions, ja que a banda d'augmentar el risc de contraure altres malalties també porten associades diversos problemes de salut afegits. Mantenir relacions sexuals sense protecció és la principal font d'infecció en el nostre entorn, però tot i així cal destacar que aquest increment de les dues malalties té dues explicacions addicionals: l'extensió de la detecció a més serveis sanitaris i un diagnòstic cada cop més precoç, d'una banda, i l'augment generalitzat d'aquesta incidència en el conjunt de les grans ciutats europees, de l'altra.

Sigui com sigui, la prevenció i abordatge de les ITS ha avançat molt a Barcelona, especialment per la col·laboració entre institucions, sistema de salut i àmbit sanitari, entitats i societat en general. Això s'ha fet en el marc de l'Estratègia compartida de Salut Sexual i Reproductiva, que estableix línies d'actuació en diferents àmbits per facilitar un abordatge integral d'aquest repte de salut. Entre les accions que prioritza hi ha la promoció de l'educació afectiva i sexual, la incidència en les poblacions més vulnerables i la millora del circuits d'atenció i resposta entre els àmbits assistencial i comunitari.

Actuacions per fer front les ITS

La prevenció és el primer camp en què cal actuar per prevenir les ITS, i aquí el preservatiu s'ha demostrat com un recurs clau. Cal recordar que l'11,6% dels joves que tenen entre 15 i 34 anys no utilitzen cap mètode anticonceptiu en les seves relacions sexuals i que fins al 34,4% han utilitzat en alguna ocasió la píndola del dia després. Per aquesta raó s'estan duent a terme diferents activitats:

- A nivell escolar s'ha augmentat la cobertura del programa *Parlem-ne; no et tallis* en els barris prioritzats de la ciutat i que engloben fins a un 43% del jovent de la ciutat. Es treballa amb els nois i noies d'educació secundària perquè estiguin empoderats quan iniciïn relacions sexuals. Un total de 4.783 estudiants de 4rt d'ESO van seguir el curs passat aquest programa, promogut des de l'ASPB.
- Al conjunt de Barcelona el programa SIRIAN, impulsat des de l'ASPB, està orientat a incrementar l'ús de contracepció efectiva i, en el cas jovent, particularment del preservatiu: l'any 2017 van prendre-hi part 1.115 persones, (33% homes i 67% dones).

· Durant el 2016, les entitats ciutadanes i ONG van distribuir 265.000 preservatius a la ciutat i el material informatiu que acompanya aquestes entregues. Aquest 2018 està previst desplegar una campanya permanent de distribució gratuïta de preservatius en entorns d'oci juvenil, juntament amb la difusió de nou material divulgatiu que està en preparació.

A més de prevenció, la detecció i diagnòstic precoç són fonamentals. Un dels punts forts per abordar aquest problema de salut és saber si s'ha contret la malaltia a través de proves senzilles i ràpides. Les proves s'han estès fins a l'àmbit comunitari i es poden fer en centres de salut, hospitals, farmàcies o la pròpia xarxa d'entitats. De fet, el diagnòstic precoç facilita iniciar el tractament el més aviat possible i evita noves infeccions. En aquest camp es poden destacar alguns programes i intervencions desplegats a Barcelona:

Les entitats del tercer sector implicades en la promoció de la salut sexual i reproductiva, que són claus en el desplegament de l'Estratègia de ciutat, porten a terme cada any 20.000 proves ràpides i consell de salut.

El programa de saunes, impulsat per l'ASPB des de 2006, i que ofereix la prova ràpida d'ITS/VIH a homes que tenen sexe amb altres homes que acudeixen a aquests establiments. L'any passat es van realitzar 120 proves, a més de consell de salut als usuaris.

El programa de prevenció a través d'aplicacions de mòbil, que parteix de perfils propis creats en aquests entorns per a fer promoció de la salut, i va dirigit a usuaris d'aplicacions sexo-socials. Durant l'any 2017 ha permès oferir proves ràpides d'ITS a prop de 4.000 persones. A més, les entitats de suport a persones LGTBI també activen aquest recurs en diferents xarxes socials.

La segona branca del programa d'aplicacions mòbils intervé enviant missatges en finestres emergents dins d'una aplicació sexo-social, promovent la prova del VIH i d'altres ITS, així com la vacunació contra l'hepatitis A i B. Entre l'any 2016 i el desembre del 2017, un total de 8.800 persones van visualitzar el link vinculat al missatge. En total es van realitzar 101 proves.

Més enllà de la prevenció o de la detecció el més precoç possible, advertir d'aquesta situació a les persones amb qui s'han mantingut relacions és igualment important, atès que d'aquesta forma es poden evitar reinfeccions i més problemes de salut. En aquest sentit, el paper del serveis sanitaris és clau. Des de finals de 2017, les 5 unitats d'ITS de la ciutat, organitzades en els centres Drassanes/Vall d'Hebron, Hospital de Sant Pau, Fundació Puigvert, Hospital del Mar i Hospital Clínic inclouen un *Programa de Notificació de Parella*, també conegut com "estudi de contactes". Això permet frenar contagis i evita complicacions. L'objectiu és que les persones que intervenen

en els diagnòstics promoguin la notificació a la parella sexual per part del cas diagnosticat.

De la mateixa manera, ja fa mesos que es treballa perquè qualsevol persona que rebi un diagnòstic d'ITS també es faci la prova del VIH (i el cribratge d'altres ITS), i ja s'ha aconseguit que això sigui un fet en més del 60% de notificacions d'infeccions que es produeixen a Barcelona.

Estratègia global davant les ITS a Barcelona

A Barcelona, l'Estratègia compartida de Salut Sexual i Reproductiva defineix línies d'actuació prioritàries en aquest àmbit. La mesura actua també perquè els serveis públics i les entitats puguin alinear els objectius, es complementin millor i també facilitin als serveis de salut arribar directament a les persones que poden estar en risc d'infecció. En un principi l'Estratègia comptava amb 33 entitats participant-hi i actualment ha crescut fins a 45.

L'Estratègia s'articula en 5 línies d'actuació i 23 objectius. Les línies inclouen l'àmbit educatiu, el comunitari i familiar, la comunicació, la salut pública, i l'àmbit d'atenció integral. A més a més, s'orienta a tres grans fites: prevenir les infeccions de transmissió sexual, prevenir l'embaràs no desitjat o no planificat, i prevenir la violència sexual. Per aconseguir tot plegat disposa d'un instrument estratègic per a la sistematització de la informació, el *Mapa d'actius* <http://mapadactiusensalut.barcelona/>. Aquesta eina permet construir de forma participativa coneixement sobre recursos i indicadors comuns en matèria de salut sexual i reproductiva, i és un canal d'informació multidireccional i multinivell.